

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-4, 2026**

Modern Approaches in Pedagogical Control

Ro‘ziyeva Rayhona

Zamonova Sohiba

3rd-year Students, Group 301

Faculty of Preschool and Primary Education

Program: Preschool Education Psychology and Pedagogy

Termiz State Pedagogical Institute

Abstract

This article examines modern approaches used in the process of pedagogical control and highlights their role and significance in improving the quality of education. Traditional and innovative forms of pedagogical control are analyzed, with particular attention given to digital technologies, competency-based approaches, and learner-centered assessment systems.

Furthermore, the effectiveness of modern methods in objectively evaluating students' knowledge, skills, and competencies is substantiated. The article is of practical importance for educators and specialists in the field of education.

Keywords: pedagogical control, modern approach, assessment system, competence, quality of education, digital technologies, innovative methods, learner-centered education, objective assessment, monitoring, educational process, reflective approach, constructivist approach.

Pedagogik nazoratda zamonaviy yondashuv.

Termiz davlat pedagogika instituti

Maktabgacha ta'lim va boshlang'ich ta'lim fakulteti

Maktabgacha ta'lim psixologiyasi va pedagogikasi yo'nalishi

3- kurs 301- guruh talabalar

Ro‘ziyeva Rayhona

Zamonova Sohiba

JOURNAL OF PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH VOLUME-1, ISSUE-4, 2026

Annotatsiya: Ushbu maqolada pedagogik nazorat jarayonida qo'llanilayotgan zamonaviy yondashuvlar, ularning ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni va ahamiyati yoritiladi. Pedagogik nazoratning an'anaviy va innovatsion shakllari tahlil qilinib, raqamli texnologiyalar, kompetensiyaviy yondashuv hamda shaxsga yo'naltirilgan ta'lim asosidagi nazorat tizimlari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, o'quvchilarning bilim, ko'nikma va kompetensiyalarini obyektiv baholashda zamonaviy metodlarning samaradorligi asoslab beriladi. Maqola pedagoglar va ta'lim sohasidagi mutaxassislar uchun amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: Pedagogik nazorat, zamonaviy yondashuv, baholash tizimi, kompetensiya, ta'lim sifati, raqamli texnologiyalar, innovatsion metodlar, shaxsga yo'naltirilgan ta'lim, obyektiv baholash, monitoring, o'quv jarayoni, refleksiv yondashuv. konstruktivistik.

Bugungi kunda ta'lim tizimi jadal rivojlanib borayotgan ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlar bilan uzviy bog'liq holda takomillashib bormoqda. Shu sababli an'anaviy o'qitish usullari o'rnini zamonaviy pedagogik yondashuvlar egallamoqda. Ushbu yondashuvlar o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish, ularni faol o'quv subyektiga aylantirish va ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Pedagogik nazorat – ta'lim jarayonida o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini aniqlash, tahlil qilish va baholashga qaratilgan tizimli jarayondir. U o'qitish jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi.

Zamonaviy pedagogik yondashuvlar — bu ta'lim jarayonini tashkil etishda o'quvchi shaxsini markazga qo'ygan, uning individual xususiyatlari va ehtiyojlarini hisobga olgan holda amalga oshiriladigan metod va texnologiyalar majmuasidir. Ushbu yondashuvlarning asosiy maqsadi: o'quvchilarning kompetensiyalarini rivojlantirish

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-4, 2026**

mustaqil ta'lim ko'nikmalarini shakllantirish amaliy bilimlarni mustahkamlash Zamonaviy pedagogik yondashuvlarning asosiy turlari.

Konstruktivistik yondashuv

Kompetensiyaviy yondashuv

Faoliyatga asoslangan yondashuv

Zamonaviy yondashuvlarning afzalliklari o'quvchilarni faollashtiradi mustaqil fikrlashni rivojlantiradi ta'lim samaradorligini oshiradi ijodkorlikni rivojlantiradi Muammolar va yechimlar malaka oshirish kurslari texnologiyalarni joriy etish samarali rejalashtirish.

Zamonaviy pedagogik yondashuvlar ta'lim tizimini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ular orqali o'quvchilarning bilim darajasi, mustaqil fikrlashi va amaliy ko'nikmalari sezilarli darajada oshadi.

Zamonaviy pedagogik nazorat obyektivlik, shaffoflik, tizimlilik, uzluksizlik va rivojlantiruvchanlik tamoyillariga asoslanadi. Nazorat jarayoni oquvchini jazolashga emas, balki uning bilim va konikmalarini rivojlantirishga xizmat qilishi lozim. Raqamli nazorat vositalari

Bugungi kunda onlayn testlar, elektron jurnallar, LMS platformalar orqali nazorat olib borish keng ommalashmoqda. Bu vositalar nazorat natijalarini tezkor tahlil qilish va individual yondashuvni kuchaytirish imkonini beradi.

Zamonaviy nazorat tizimida oqituvchi nazoratchi emas, balki tahlilchi va yonaltiruvchi sifatida faoliyat yuritadi. U oquvchilarga konstruktiv fikr-mulohaza berib, ularning talim jarayonidagi faol ishtirokini taminlaydi.

Pedagogik nazorat talim jarayonining muhim tarkibiy qismi bolib, u oquvchilarning bilim, konikma va malakalarini aniqlash, tahlil qilish hamda baholash orqali talim sifatini oshirishga xizmat qiladi. Zamonaviy talim tizimida pedagogik nazorat faqat natijani tekshiruvchi vosita sifatida emas, balki oquvchi shaxsini rivojlantiruvchi, talim

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-4, 2026**

jarayonini takomillashtiruvchi pedagogik mexanizm sifatida qaraladi. Shu bois bugungi kunda pedagogik nazoratga yangicha yondashuvlar joriy etilmoqda.

Ananaviy pedagogik nazoratda asosan bilimlarning hajmi va ularning qay darajada ozlashtirilgani baholangan bolsa, zamonaviy yondashuvlarda oquvchining kompetensiyalari, mustaqil fikrlashi, muammoli vaziyatlarni hal etish qobiliyati va amaliy faoliyatga tayyorgarligi asosiy mezon sifatida etirof etiladi. Bunday yondashuv shaxsga yonaltirilgan talim goyalariga mos keladi va har bir oquvchining individual rivojlanish suratini hisobga olishni talab etadi.

Zamonaviy pedagogik nazorat diagnostik, formatif va summativ nazorat turlarining uygunligiga asoslanadi. Diagnostik nazorat oquvchilarning boshlangich bilim darajasini aniqlashga xizmat qilib, oqituvchiga talim jarayonini to'g'ri rejalashtirish imkonini beradi. Formatif nazorat esa oquv jarayonida muntazam olib borilib, oquvchining rivojlanish dinamikasini kuzatish, xatolarni oz vaqtida aniqlash va tuzatishga yonaltiriladi. Summativ nazorat esa malum bosqich yoki davr yakunida oquvchilarning umumiy yutuqlarini baholashga xizmat qiladi.

Pedagogik nazoratda zamonaviy yondashuvlarning muhim jihatlaridan biri baholashning shaffof va obyektiv bolishidir. Baholash mezonlarining oldindan aniq belgilanishi, oquvchilarga tushunarli tarzda yetkazilishi hamda bir xil talab asosida amalga oshirilishi talim jarayonida adolatni taminlaydi. Shu bilan birga, baholash natijalari oquvchini jazolashga emas, balki ragbatlantirishga va oz ustida ishlashga undashi lozim.

Zamonaviy pedagogik nazoratda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan keng foydalanilmoqda. Elektron testlar, onlayn baholash platformalari, elektron jurnallar va masofaviy talim tizimlari nazorat jarayonini tezkor va samarali tashkil etish imkonini beradi. Bu esa oqituvchining vaqtini tejab, oquvchilarning bilim darajasini tahlil qilishni osonlashtiradi hamda inson omili tasirini kamaytiradi.

**JOURNAL OF
PEDAGOGICAL AND PHILOLOGICAL RESEARCH
VOLUME-1, ISSUE-4, 2026**

Shuningdek, zamonaviy yondashuvlarda oz-ozini baholash va ozaro baholashga alohida etibor qaratiladi. Bu usullar oquvchilarda tanqidiy fikrlash, masuliyat va refleksiya konikmalarini shakllantiradi. Oquvchi oz bilimini mustaqil tahlil qilish orqali oz kuchli va zaif tomonlarini anglay boshlaydi, bu esa uning shaxsiy rivojiga ijobiy tasir krsatadi.

Xulosa qilib aytganda, pedagogik nazoratda zamonaviy yondashuvlar ta'lim tizimini takomillashtirishda muhim o'rin tutadi. Ular o'quvchilarning nafaqat bilimni, balki kompetensiyalarini ham rivojlantiradi. Raqamli texnologiyalar va innovatsion metodlar pedagogik nazoratni yanada samarali, obyektiv va shaffof qiladi. Kelajakda ta'lim tizimining asosiy yo'nalishi ham aynan shunday zamonaviy yondashuvlarga asoslanishi shubhasizdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

- Azizxojayeva N.N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. Toshkent, 2018.
Muslimov N.A. Pedagogika. Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
Yoldoshev J.G., Usmonov S.A. Pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Oqituvchi, 2019.
Ishmuhamedov R.J. Talimda innovatsion texnologiyalar. Toshkent, 2017.
Xodjayev B.X. Talim sifatini baholash va monitoring. Toshkent, 2021.
Ozbekiston Respublikasi Talim togrisidagi Qonuni. 2020.
Ozbekiston Respublikasi Prezidentining talim sohasiga oid qaror va farmonlari.

